Alba Alfageme (psicòloga): 'Sense un moviment d'homes que renunciïn al poder i als privilegis no podrem transitar cap a una societat feminista'

'De què parlem quan parlem de violències sexuals?' és el títol de la ponència que presenta la psicòloga Alba Alfageme i Casanova a la taula inaugural de les Jornades contra les violències masclistes, que se celebren els dies 22 i 23 de novembre al Teatre la Unió. Cugat Mèdia entrevista la psicòloga experta en violències masclistes, que aquesta setmana ha presentat 'Quan cridem els nostres noms', el seu primer llibre.

De què parlem quan parlem de violències sexuals?
Parlem d'un tipus de violència estructural, molt estesa i que ha afectat moltes dones al llarg de la història. És una violència, a més, invisibilitzada, perquè durant molt de temps ha estat absolutament negada. I, finalment, és una violència simbòlica, que no afecta únicament a la dona agredida, sinó que també llança un missatge exemplificador per a la resta de dones.

Parlem d'assetjament, abús directe, violació, agressió sexual, comentaris, insinuacions, propostes, etc. Inclou un gran espectre que s'engloba en el concepte de violències sexuals. Però, sigui quina sigui la forma, el fons és el mateix. L'objectiu d'aquest tipus de violència és obtenir el poder a través d'una situació de violència sexual. Exercir el poder sobre el cos de la dona.

I per què ho diem en plural, violències?
Intentem parlar en plural per visibilitzar aquesta diversitat de violències sexuals que existeixen. Més enllà de la violació amb violència física, hi ha una infinitat de formes de violències sexuals molt habituals on no s'utilitza la violència física ni la intimidació directa. Però com que no les hem significat com a tals, ens ha costat molt adonar-nos que aquestes altres formes de violència sexual també existien. Per això és molt important parlar en plural, per prendre consciència del canvi social davant d'una de les grans xacres que ha afectat les dones.

Som conscients de totes les agressions masclistes que patim al cap del dia?
Estem en procés de prendre'n consciència i de posar nom a moltes situacions que vivim. Sempre hem sabut que determinades situacions ens incomodaven, que ens deixaven empremta i ara estem en aquest procés de revolució interna. Però la societat, i sobretot els homes, encara no són conscients de l'impacte de la violència quotidiana amb què ens confrontem les dones. No únicament violència, també situacions de desigualtat, discriminacions.

A nosaltres mateixes ens costa posar-hi nom, no perquè no ens pesi o no ens faci mal, sinó perquè no ens n'han ensenyat. Com a societat ens queda fer aquest camí, aquesta pedagogia de posar nom a les coses que hem arribat a normalitzar, tot i que són situacions de violència totalment inacceptables.

Una dona pot exercir, també, violència masclista?
Les violències masclistes són qualsevol mena de violència que és exercida per part d'un home cap a una dona. Això no impedeix que les dones puguem ser correctores de transmissió d'una cultura patriarcal i d'alguna forma

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/156264.html

Copyright 2024 Cugat.cat

alimentem determinades desigualtats o discriminacions. Tots som fills i filles de la cultura patriarcal i per això no és d'estranyar que algunes dones no hagin fet aquest procés de presa de consciència, del que significa ser dona i viure en un entorn patriarcal.

Nosaltres arribarem a veure un món sense violències masclistes?
El meu desig perquè així sigui és absolut i espero que la meva filla no hagi de viure moltes de les situacions de desigualtat, discriminació i violència que jo he viscut. Però és cert que les estructures patriarcals són tan profundes i tan lligades al capitalisme, que cal un canvi de sistema absolut. Cal donar la volta al mitjó. I no tinc clar que això es pugui fer en els pròxims anys.

Sí que crec que moltes coses estan canviant i que estem millorant, però també crec que hi ha moltes situacions de violència, desigualtat i discriminació que cada cop són més invisibles, sofisticades i difícils d'identificar.

Vull ser positiva i optimista, si no, no em dedicaria al que em dedico, però crec que serà difícil de revertir. Estem parlant de poder i de privilegis i els que han de fer un pas al costat, els que han de fer el canvi en profunditat, són els homes. Sense un moviment d'homes que vulguin renunciar a tot aquest model de poder i privilegis no podrem transitar cap a una societat feminista.

En relació amb això, ara es parla molt d'educar els nens. Què els estàvem ensenyant que no estava bé i com ho podem canviar?
Jo el que tinc clar és que les nenes tenen molts referents i es poden sentir embolcallades pels feminismes. Com a dones hem fet moltíssima feina. Però el problema està sempre en aquesta peça que ha estat invisibilitzada, perquè al sistema li ha anat bé invisibilitzar-la, que són els homes i aquest model de masculinitat que se'ls imposa.

Si aquests homes renuncien a aquest model de masculinitat, sentiran la pressió del patriarcat, perquè no seran els 'bons' homes a qui el patriarcat ha ofert tots els privilegis. I aquí és on tenim la gran feina a fer. Com a societat cal que focalitzem els esforços en els nois, perquè, al final, a les dones, la violència contra les dones ens urgeix erradicar-la, ens hi va la vida, però només ho poden fer els homes. Qui pot deixar d'exercir violència contra les dones són els homes. Fins que no se sentin interpel·lats, tot això no canviarà.

Com valores iniciatives com les jornades a les quals assistiràs, que s'organitzen per primera vegada a Sant Cugat?
Són necessàries per transformar tot aquest paradigma i posen en evidència les diferents formes de violència. Posen al centre del debat públic una xacra social que està afectant, com a mínim, a la meitat de la població. Per això és importantíssim la implicació institucional, de la mà de les entitats i de les dones, a tots els municipis. Tothom ha de fer feina per acabar erradicant aquestes situacions de violències masclistes.

A qui animaries a assistir a la teva xerrada?
Moltes vegades assistim a aquest tipus d'actes persones que ja tenim un nivell de consciència feminista important. Per això crec que molts dels continguts que es treballen en aquestes jornades, relacionats amb l'educació afectiva i sexual o els feminismes, haurien de ser assignatures integrades en els plans educatius. Hem d'incidir en els valors inicials que van adquirint des del parvulari i seguir treballant a l'adolescència, sense oblidar-nos de les persones adultes, ja que són el model dels joves.

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/156264.html

Copyright 2024 Cugat.cat